

det: „Med Hensyn til den paa Efteraarsmødet den 3. Oktober 1896 af Forstanderskabet, i Jakobshavn behandlede Sag mellem Kolonibestyreren og nogle Grønlændere angaaende førstnævntes Faarehold skal man oplyse, at Sagen senere er bortfalden, da det ved en af Inspektøren anstillet Undersøgelse har vist sig, at Bestyreren ikke havde foretaget sig noget ulovligt Skridt i Sagen.“ Altsaa en Grønlænders Hunde have revet nogle Faar ihjel for en Bestyrer, og Bestyreren har derefter slaaet Grønlænderens Hunde ihjel, og det erklæres for at være lovligt. Nu kommer det modsatte Tilfælde: „Paa et ekstraordinært Møde den 5te Oktober 1900 har Jakobshavns Forstanderskab idømt Fanger Isak Frederiksen ved Kolonien en Bøde paa 5 Kr. for at have dræbt 2 Lægen tilhørende Hunde, der havde ødelagt hans Kajak, samt at betale Lægen 5 Kr. i Skadeserstatning, hvilken Afgørelse er tiltraadt af Inspektoratet. Paa dertil givne Foranledning har Inspektoratet udtalt, at det ikke kan paahvile Hundeejere at erstatte den af deres Dyr forårsagede Skade paa andres Ejendele, medmindre disse enten have været indelukkede i Rum eller paa anden Maade opbevarede saaledes, at de maatte anses for sikrede mod Efterstræbelser fra Hundenes Side, samt at det under ingen Omstændigheder er tilladt den skadelidte ved Drab af de paagældende Hunde at tage sig selv til Rette, men at han, naar Erstatning nægtes ham, er henvist til at søge Skadeserstatning gennem Forstanderskabet eller vedkommende Hundeejers foresatte, hvilke Myndigheder i hvert enkelt Tilfælde ville have at skønne over, hvorvidt den skadelidte har udvist den Om-sorg for sine Ejendele, som efter det her fastsatte er nødvendigt for at erholde Erstatning. Direktoratet kan slutte sig til denne Udtalelse fra Inspektoratet.“ Se, her have altsaa Lægens Hunde bidt Isak Frederiksens Kajak i Stykker, og saa dræber Isak Frederiksen Hundene. Det er akkurat det samme, bare paa den modsatte Maade, som skete i det foregaaende Tilfælde. I det foregaaende Tilfælde erklæres det for at være lovligt, men i dette Tilfælde erklæres det ikke alene for at være ulovligt, men Grønlænderen idømmes baade Mulkt og Erstatning, og man ledsager det med en vældig Udtalelse om, at man overhovedet ikke har Ret til Erstatning for Ejendele, som ere ødelagte af andres Hunde, „medmindre de enten ere indelukkede i Rum eller paa anden Maade opbevarede, saaledes at de maa anses for

at være sikrede“, hvilket Bestyrerens Faar aldeles ikke vare i det foregaaende Tilfælde, og det siges udtrykkeligt, at „det under ingen Omstændigheder er tilladt den skadelidte ved Drab af de paagældende Hunde at tage sig selv til Rette“, men det var akkurat det, Kolonibestyreren havde gjort i det foregaaende Tilfælde, hvilket var blevet erklæret for lovligt, saa det er ikke Kong Salomon, der regerer Grønland. Tværtimod er Forholdet saaledes, at der i høj Grad trænges til at komme en ordnet Retspleje oppe i Grønland, og hertil behøvede man netop nogle Embedsmænd, netop de Embedsmænd, man ogsaa har, Inspektørerne, idet Inspektørerne burde gøres uafhængige af Handelsdirektoratet. Inspektørerne burde ikke være Handelens underordnede, men de burde udelukkende være kongelige Embedsmænd, efter danske Forhold nærmest at jævnføre med Amtmænd. De burde saa berejse deres Distrikter, deres Inspektorater og holde Tingdag og kende Ret mellem Grønlænderne og mellem Grønlænderne og Handelen, saaledes at der kunde blive indført en virkelig lovlig og ordnet Tilstand i Grønland, og saaledes, at Dommene ikke bleve af den Beskaffenhed, jeg her har paapeget, at naar det er en Grønlænder, der har gjort nogen Fortræd, bliver han dømt, men naar det er en Grønlænder, der har lidt nogen Skade, bliver den danske Embedsmand frifunden. Naar Handelen og Administrationen bleve adskilte saaledes, at Inspektørerne bleve udelukkende administrative Embedsmænd, vilde det være nødvendigt for Handelen at føre noget Tilsyn med sine egne Anliggender deroppe gennem et Par Mænd, som skulde gøre det Arbejde for Handelen, som Inspektørerne nu gøre. Men det vil slet ikke blive nogen synderlig bekostelig Historie, og Handelen vil i den Frihed i sine Bevægelser, som den vilde vinde ved helt at høre op med at være en administrativ Institution, sagtens kunne indvinde det og mere til, som skulde gaa til at lønne et Par Handelsembedsmand eller Handelsfunktionærer i Stedet for Inspektørerne. Hvis man saa vil sige: Ja, men naar man saaledes adskiller Handelen og Administrationen, vil der saa kunne blive noget Samarbejde mellem Handelen og Administrationen? saa vil jeg dertil svare: Nej, det kunde der vist ikke blive, men det er netop det gode ved det; der skulde heller ikke være noget Samarbejde mellem Handelen og Administrationen i den Forstand, at de skulle enes om deres An-